

IN
GESPREK
MET...

Lodewijk Asscher

Hoe denkt u dat de diverse populatie Amsterdamse ouders betrokken kan worden bij opvoeding en onderwijs?

“Door duidelijk te maken dat je als ouder de plicht hebt je kinderen op te voeden, maar dat het niet erg is als je daar hulp bij nodig hebt. Het consultatiebureau is de plek waar iedereen van onze diverse populatie ouders naar toe komt, dat is een gouden kans om met mensen in gesprek te gaan! Ik vind dat we eigenlijk zouden kunnen besparen op de consulten bij mensen die het allemaal prima zelf kunnen, zodat je wat meer tijd hebt met ouders, die het moeilijk vinden.

Er ligt een enorme verantwoordelijkheid voor informele organisaties om ook het gesprek op gang te brengen in hun eigen omgeving, in hun eigen netwerk, in hun eigen groep en daar moeten we als stad gebruik van maken. Het hoort bij de rol en de verantwoordelijkheid van inwoners om ook over opvoeding te praten, en daar moet je op aansluiten.

Je ziet dat op wijkniveau rond de scholen dat soms ook al heel aardig gebeurt. Door gesprekken en door te trainen met ouders merkt een school wat voor vragen er leven. Dat maakt je flexibel om daar op in te spelen. Bijvoorbeeld: straf je jongens wel of niet, of hoe? Het begint ermee dat we ons realiseren dat er een enorme opdracht ligt.”

WAT VINDT...

Trees Pels: Een positief opvoedingsklimaat stimuleren én diversiteitgevoelig werken?

→ Het beleid voor jeugd en gezin moet meer gericht zijn op het stimuleren van een **positief opvoedingsklimaat**: dat wil zeggen op het ondersteunen van ouders in hun eigen opvoedkracht, dichtbij én vanuit hun eigen netwerken en vindplaatsen. Landelijk en ook in Amsterdam is dit het nieuwe adagium.

Maar de realiteit is anders: we zien dat het ‘aanbodgerichte’ denken sterk verweven is in hoe we in de praktijk werken. We zien het in het functioneren van instellingen en professionals en in hun voorkeur voor **evidence based** interventies, ook al sluiten deze niet altijd aan op de context en gezinnen waarin ze moeten worden toegepast. Om een positief jeugdbeleid te realiseren moeten we de versterking van het opvoedklimaat van onderop expliciet agenderen. Dit geldt zowel voor de pedagogische visie van waaruit we werken, als voor de instituties van waaruit we dat doen én voor de in-

vulling van pedagogisch vakmanschap. Op al deze niveaus is een omwenteling nodig van het traditionele ‘top-down’ denken naar een meer faciliterende rol door de professional, zodat deze kan aansluiten op de behoeften van ouders en de kracht in hun netwerken. En zeker ook door beter samen te werken met het vrijwillige werk rondom jeugdigen en gezinnen, dat in bereik en omvang het professionele werk vaak verre overstijgt.

Om deze kanteling te maken moeten niet alleen het beleid, maar ook de pedagogische praktijk en opleidingen zich vernieuwen. Maar gelukkig, het wiel hoeft ook weer niet helemaal opnieuw te worden uitgevonden. Er is een oudere beleidsagenda waarbinnen veel voorwerk is gedaan, namelijk die van de ‘diversiteit’. Het programma ‘Diversiteit in het Jeugdbeleid’ van voormalig minister Rouvoet was er op gericht de kloof tussen gezinnen van laagopgeleiden

en migranten en pedagogische voorzieningen te dichten. Ook hierbij gaat het om het beter aansluiten op de eigen leefwerelden en netwerken van gezinnen en jeugdigen. ‘Diversiteitgevoelig werken’ mag in deze tijden van polarisatie dan soms een verloren zaak lijken, maar wat onder deze noemer wordt gedaan is in feite nauw verwant aan de agenda van positief jeugdbeleid. De invoering en verankering van de voorgestelde kanteling vraagt om gezamenlijke reflectie van beleid, praktijk, opleidingen en de mensen over wie het gaat: de jeugdigen en gezinnen. De wetenschap kan hierin een belangrijke rol spelen, door zo’n proces met kennis te ondersteunen. De Kenniswerkplaats Tienplus, waarin ook SO&T deelneemt, is als samenwerkingsverband met dat doel opgericht. Vanuit de werkplaats zullen we ons ook de komende jaren inzetten om de ontwikkeling van een positief opvoedingsklimaat te ondersteunen: met aandacht voor de aansluiting tussen informele en professionele circuits rondom gezinnen, voor vakmanschap ‘nieuwe stijl’ en voor interventies die zowel evidence based zijn als praktische relevantie hebben. ■

Prof. Dr. Trees Pels

Prof. Dr. Trees Pels, bijzonder hoogleraar ‘Opvoeden in de multi-etnische stad’ aan de VU en Senior onderzoeker bij het Verwey-Jonker instituut.